

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Таврилюк С. В.

10 листопада 2016 р.

СУЧАСНІ СИСТЕМИ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки магістра
спеціальності 8.02020401 “Музичне мистецтво”

Луцьк – 2016

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні системи музичної освіти» для студентів спеціальності: 8.02020401 «Музичне мистецтво»
17 вересня 2016 р. 10 с.

Розробник: Панасюк С. Л., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства

Рецензент: Ю. Б. Мандрик, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичних інструментів

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри Історії, теорії мистецтв та виконавства
протокол № 2 від 28.09 2016 р.

Завідувач кафедри: (Чепелюк В. А.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету мистецтв
протокол № 1 від 28.09. 2016 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

(Шиманський П.Й.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 19.10 . 2016 р.

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ

Відповідно до Національної програми розвитку освіти в Україні в третьому тисячолітті та Державної національної програми «Освіта» особливого змісту набуває забезпечення художньо – естетичної освіти та виховання. Державний стандарт початкової загальної освіти головною метою дисциплін художньо-естетичного циклу, що складають освітню галузь «Мистецтво», визначає розвиток особистісно – оцінного ставлення до мистецтва, здатності до сприймання, розуміння і творення художніх образів, потреби в художньо – творчій самореалізації та духовному самовираженні.

У «Концепції національного виховання» визначено основні положення виховної роботи в навчальних закладах відповідно до завдань відродження національної самосвідомості та культури в Україні, зокрема, оволодіння цінностями і знаннями світового і українського мистецтва, музики, української пісенної та хореографічної культури.

Становлення нової освітньої системи в сучасній Україні потребує фахівців, що володіють знаннями кращих національних та зарубіжних музично - освітніх традицій. У цьому зв'язку виникає необхідність долучитися до основ історико – педагогічної науки.

Програма навчальної дисципліни “Сучасні системи музичної освіти” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки освітнього ступеня «магістр», напряму підготовки 8.02020401 «Музичне мистецтво»

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 4	0202 Мистецтво	нормативна
	8.02020401 Музичне мистецтво	
Модулів 3	магістр	Рік підготовки: 6
Змістових модулів 2		Семестр: 11
ІНДЗ: є		Лекції :20 год.
Загальна кількість годин 120 Аудиторних - 36		Практичні :16 год.
Тижневих аудиторних 4__ Консультації __1__ самостійної роботи __5__		Самостійна робота: 76 год.
		Консультації : 8 год
		Форма контролю: екзамен

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни “Сучасні системи музичної освіти” - полягає у

формуванні в майбутніх вчителів музичного мистецтва здатності до аналізу, співставлення, порівняння певних явищ музичної педагогіки в їх історичній ретроспективі.

Основні завдання курсу “Сучасні системи музичної освіти”: розкрити студентам процес становлення музичної освіти та виховання як складних соціальних явищ з притаманними їм суперечностями, динамізмом, послідовністю і наступністю; показати майбутнім вчителям роль і місце української музичної педагогіки в загально-історичній процесуальності; сформувавати потребу аналізу музично–освітніх систем та педагогічних концепцій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теоретичний зміст основних понять та категорій курсу;
- історію появи та розвитку музично–педагогічних явищ і творчих постатей української та зарубіжної музичної педагогіки;
- сутність музично–освітніх систем та концепцій музичного навчання та виховання;

вміти:

- аналізувати та порівнювати певні явища музичної освіти в їх історичній ретроспективі.;
- здійснювати історичний огляд розвитку музичної освіти;
- оцінювати внесок педагогів - музикантів у розвиток музичної освіти;
- володіти методами систематизації і вивчення тенденцій розвитку музичної освіти.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ. (Семін.)	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Ретроспективний аналіз вітчизняних і зарубіжних систем музичної освіти					
Тема 1. Історичні джерела виникнення музичної освіти. Музична педагогіка античного світу. Музична педагогіка доби Середньовіччя. Музична педагогіка доби Відродження. Музична педагогіка доби Просвітництва.	15	2	2	1	10
Тема 2. Розвиток західноєвропейської музичної	15	2	2	1	9

освіти. Система Е. Жак-Далькроза. Система Карла Орфа. Система Золтана Кодаї. Система Марії Монтесорі.					
Тема 3. Виникнення та розвиток музичної освіти в Україні. Церковно-приходські та монастирські школи. Острозька академія. Братські школи: Луцька, Львівська, Київська. Київсько-Могилянська академія. Приватні школи в Україні (XIII ст.).	15	2	2	1	9
Тема 4. Розвиток музичної науково-методичної думки в Україні. Перші підручники для навчання музики. М. Дилецький «Грамматика мусикійська». «Краткие правила для нотного ірмолая» Г. Барановича	15	2	2	1	9
Тема 5. Виникнення та розвиток фахової музичної освіти в Україні Церковно-приходські та монастирські школи. Острозька академія. Братські школи: Луцька, Львівська, Київська. Київсько-Могилянська академія. Приватні школи в Україні (XIII ст.).	15	2	2	1	9
Тема 6. Розвиток європейської музичної освіти ХХ століття. Основні тенденції та шляхи музичної освіти дітей. Музично-виховні системи Європи. Методична система Д.Б.Кабалевського	15	2	2	1	9
Разом за змістовим модулем 1	85	12	12	6	55
Змістовий модуль 2. Мета, завдання, зміст сучасної музичної освіти					
Тема 7. Стан, проблеми й перспективи розвитку музичної	18	4	2	1	11

освіти в Україні. Концепція музичної освіти школярів на основі української національної культури. Перспективи розвитку та вдосконалення музичної освіти.					
Тема 8. Компаративний аналіз музичної освіти за рубежом. Система музичної освіти в Австралії, США, Японії. Музична освіта в скандинавських країнах.	17	4	2	1	10
Разом за змістовим модулем 2	35	8	4	2	21
Усього годин	120	20	16	8	76

3. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Тема 1 Історичні джерела виникнення музичної освіти. Музична педагогіка античного світу. Музична педагогіка доби Середньовіччя. Музична педагогіка доби Відродження. Музична педагогіка доби Просвітництва.	2
2.	Тема 2. Розвиток західноєвропейської музичної освіти. Система Е. Жак-Далькроза. Система Карла Орфа. Система Золтана Кодаї. Система Марії Монтесорі.	2
3.	Тема 3. Виникнення та розвиток музичної освіти в Україні. Церковно-приходські та монастирські школи. Острозька академія. Братські школи: Луцька, Львівська, Київська. Київо-Могилянська академія. Приватні школи в Україні (XIII ст.).	2
4	Тема 4. Розвиток музичної науково-методичної думки в Україні. Перші підручники для навчання музики. М. Дилецький «Грамматика мусикійська». «Краткие правила для нотного ірмолая» Г. Барановича	2
5	Тема 5. Виникнення та розвиток фахової музичної освіти в Україні Церковно-приходські та монастирські школи. Острозька академія. Братські школи: Луцька, Львівська, Київська. Київо-Могилянська академія. Приватні школи в Україні (XIII ст.).	2
6	Тема 6. Розвиток європейської музичної освіти XX століття. Основні тенденції та шляхи музичної освіти дітей. Музично-виховні системи Європи. Методична система Д.Б.Кабалевського	2
7	Тема 7 Стан, проблеми й перспективи розвитку музичної освіти в Україні. Концепція музичної освіти школярів на	

	основі української національної культури. Перспективи розвитку та вдосконалення музичної освіти	2
8	Тема 8. Компаративний аналіз музичної освіти за рубежом. Система музичної освіти в австралії, США, Японії. Музична освіта в скандинавських країнах.	2

4. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Історичні джерела виникнення музичної освіти	10
2	Тема 2. Розвиток західноєвропейської музичної освіти	9
3	Тема 3. Виникнення та розвиток музичної освіти в Україні	9
4	Тема 4. Розвиток музичної науково-методичної думки в Україні	9
5	Тема 5. Виникнення та розвиток фахової музичної освіти в Україні	9
6	Тема 6. Розвиток європейської музичної освіти ХХ століття	9
7	Тема 7 Стан, проблеми й перспективи розвитку музичної освіти в Україні	11
8	Тема 8. Компаративний аналіз музичної освіти за рубежом.	10

Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

У процесі вивчення курсу “Сучасні системи музичної освіти ” студент повинен виконати індивідуальну науково - дослідницьку роботу згідно тематики курсу.

Методи навчання: інформаційно-рецептивний; ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; евристичний.

Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, письмові роботи, самостійні роботи, контрольні роботи, виконання ІНДЗ, тестові завдання, екзамен.

Форма підсумкового контролю успішності навчання:

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен (11 семестр)

Питання на екзамен

Музичне виховання в Європі минулих часів.

Виховання та навчання в Давній Греції, Римі

Музичне навчання в епоху Середньовіччя.

Розвиток музичної педагогіки в епоху Відродження.

Розвиток музичної культури та освіти в Італії, Франції, Нідерландах у ХУІІ ст.

Музична освіта в слов'янських державах.

Вплив християнства на зародження музичної освіти.

Музична культура Чехії та Польщі у XII ст.
Зарубіжні системи музичного виховання.
Система музично – ритмічного виховання Е. Жак – Далькроза.
Педагогічна концепція Карла Орфа.
Музичне виховання в Угорщині.
Система музично – естетичного виховання в Японії.
Музично – виховна система Великобританії.
Музична освіта і видатні педагоги Росії.
Музично – просвітницькі традиції США.
Становлення загальної музичної освіти у навчальних закладах України
Музичне виховання та освіта в Київській Русі.
Церковно – приходські школи.
Світське та релігійне музичне виховання.
Музична культура та освіта часів Запорізької Січі.
Розвиток музичної освіти кінця XVI – XVII ст.
Вплив братських шкіл на культурно – естетичне життя в Україні.
Києво – Могилянська Академія. Її роль в поширенні музичної освіти в Україні та центральній Європі.
Музична освіта в Україні XVIIIст.
Музичні школи в Перемишлі та Глухові.
Харківський колегіум.
Кременчуцька музична академія.
Розвиток музичної культури та освіти в Україні XIX – XX ст.
Харківський університет як центр музичної культури.
Розвиток хорового співу в Київському університеті св. Володимира.
Діяльність музичних товариств у Києві, Харкові, Одесі.
Мистецька освіта в педагогічних закладах.
Системи музичного виховання, створені українськими композиторами кінця XIX початку XX ст.
Музично – педагогічна діяльність М.В. Лисенка.
Шкільна програма й методика музичного виховання К. Г. Стеценка.
Педагогічна діяльність М. Д. Леонтовича.

Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2			Модуль 3		100		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2			ІНДЗ	МКР 1		МКР 2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	8	30 питань x 1 = 30 балів	30 питань x 1 = 30 балів		
4	4	4	4	4	4	4	4					

Критерії оцінювання відповідей на семінарських заняттях

4 бали – студент вірно засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал;

2-3 бали – студент вірно і достатньо засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал; у відповіді допустив незначну неточність;

1 бал – студент недостатньо засвоїв теми, допустив помилки щодо розуміння основних теоретичних понять, матеріал виклав непослідовно але зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – відповідь відсутня.

Критерії оцінювання індивідуального науково – дослідного завдання (ІНДЗ)

8 балів – завдання виконане на науковому рівні, висвітлено сутність основних теоретичних понять, матеріал викладено логічно, продемонстровано здатність до аналізу та узагальнення; виступив на захисті, відповівши на всі запитання вірно; текстовий та ілюстративний матеріал оформлені охайно;

5 – 7 балів – завдання виконане на науковому рівні, висвітлено сутність основних теоретичних понять, матеріал викладено логічно, продемонстровано здатність до аналізу та узагальнення, виступив на захисті, але допустив неточності при відповіді на запитання; можлива неточність в оформленні та групуванні матеріалів по розділах;

1 – 4 балів – завдання виконане на достатньому рівні, добре здійснено підбір та узагальнення матеріалу; є недоліки у висвітленні змісту понять та категорій, або у послідовності викладу матеріалу; при захисті допустив низку помилок та неточностей, відповідаючи на запитання; робота оформлена неохайно.

0 балів завдання виконане частково, матеріал не відповідає змісту теми, студент не вміє працювати з науковою літературою;

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

21 – 30 балів – завдання виконано самостійно на основі нестандартних підходів причинно-наслідкового аналізу, прогнозування;

11 – 20 балів – завдання виконано з використанням творчих рішень нестандартних підходів, прогнозування. Однак, використовуються класичні підходи, має місце використання відомих алгоритмів;

1 – 10 балів – завдання виконано з елементами творчого підходу, переважають відомі, алгоритмізовані правила їх розв'язання;

0 балів – завдання не виконано або зроблена спроба виконання без використання творчих підходів.

Максимальна оцінка за екзамен – 60 балів.

В результаті сумування балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового контролю, студент отримує оцінку

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C	Задовільно	
67 -74	D		
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Список джерел

1. Апраксина О.А. Методика музикального виховання в школі / О. А. Апраксина. - М. – 1983. -264 с.
2. Абдуллин Э. Б., Методика музикального образования: Учебник / Э.Б. Абдуллин, Е. В. Николаева.-М.: Музыка, 2006.- 336 с.
3. Гумінська О.О. Уроки музики в загальноосвітній школі / О.О. Гумінська. – Тернопіль, 2003. – 104с.
4. Дмитриева Л.Г. Методика музикального виховання в школі / Л.Г. Дмитриева, Н.М. Черноиваненко - М., 1989.
5. Кушка Я. Методика музичного виховання дітей. Навчальний посібник. Частина 1 / Я. С. Кушка. – Вінниця: Нова книга, 2007. -216с
7. Печерська Е. Уроки музики в початкових класах / Е. Печерська. К.: Либідь, 2001. – 271с.
8. Програми для середньої загальноосвітньої школи. (3-4 класи) – К.: «Початкова школа». – 2003. - С.233-252
9. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в початковій школі: Навч.-метод. Посібник / О. Я. Ростовський.-Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – 215 с
- 10.Ростовський О.Я. Методика викладання музики в основній школі: Навч.-метод. Посібник / О. Я. Ростовський.-Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000.

11. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник / О. Я. Ростовський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640 с.
13. Теория и методика музыкального образования детей: Научно – методическое пособие / Л. В. Школяр, М. С. Красильникова и др.- 2-е изд. – М.: Флинта: Наука, 1999. – 336 с.
14. Хлебнікова Л.О. Методика хорового співу в початковій школі / Л.О. Хлебнікова //Метод.посібник. – Тернопіль. Навчальна книга – 2006. – 213 с.